

Sygn. akt III AUa 392/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSO del. Anna Petri
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016r. w Katowicach

sprawy z odwołania (...) Sp. z o.o. w R. ((...) Sp. z o.o. w R.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wydanie pisemnej interpretacji przepisów prawnych

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 17 listopada 2014r. sygn. akt IX U 1119/14

oddala apelację.

/-/SSA M.Żurecki /-/SSA J.Pietrzak /-/SSA A.Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 392/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14.05.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. uznał za nieprawidłowe stanowisko zawarte we wniosku, złożonym w dniu 06.05.2014r., przez przedsiębiorcę (...) Sp. z o.o., w sprawie ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych nie zawierają przepisów szczególnych, dopuszczających możliwość sukcesji wysokości stopy procentowej składki pomiędzy płatnikiem składek w przypadku przejścia innego płatnika, co oznacza, iż w kwestii obowiązującej płatnika wysokości stopy procentowej składki w danym roku składkowym, rozstrzygającym

jest norma zawarta w art. 27 powołanej ustawy. Nadto, organ rentowy podniósł, iż wysokość stopy procentowej na ubezpieczenie wypadkowe nie jest należnością

z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ma bezpośredni wpływ na wysokość należności z tytułu składek, zatem nie może być postrzegana, jako zobowiązanie, czy uprawnienie, które przechodziłoby na następcę prawnego z mocy art. 93a § 4 ustawy Ordynacja podatkowa

w związku z art. 31 i art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W ocenie organu rentowego, obowiązek posługiwania się w danym roku składkowym określoną wysokością stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe przez danego płatnika składek, nie może być postrzegany jako zobowiązanie, czy uprawnienie, które przechodziłoby na następcę prawnego, gdyż obowiązek posługiwania się określoną wysokością stopy procentowej składki, ustaloną na zasadach wskazanych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, wynika wprost z przepisów tej ustawy, a zatem nie jest to prawo, czy uprawnienie przysługujące danemu płatnikowi.

(...) Sp. z o.o. w R. w odwołaniu od decyzji domagała się

jej zmiany przez uznanie za prawidłowe stanowisko zawarte we wniosku złożonym w dniu 06.05.2014r. oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania w wysokości prawem przewidzianej. Odwołująca podniosła, że przepis

art. 584² §1 i §2 k.s.h. wyraźnie rozstrzyga następstwo prawne spółki przekształconej

po przedsiębiorcy przekształconym oraz że zastrzeżone zostało, iż wyłączenie tego następstwa wymaga szczegółowego uregulowania, a wyłączenie takie, nie występuje

na gruncie przepisów dotyczących ustalania wysokości stopy procentowej składki

na ubezpieczenie wypadkowe. Zatem, wnioskodawca powinien zachować uprawnienie

do uiszczania składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości obowiązującej jego poprzednika prawnego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy dodał nadto, iż zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 15 ust. 2) i ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (art. 27 i 28),

stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalana jest indywidualnie płatnikowi składek, a wnioskodawca jest nowo powstałym podmiotem, zatem ma obowiązek zgłoszenia się jak nowy płatnik składek w ZUS i powinien samodzielnie ustalić stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Wyrokiem z dnia 17.11.2014r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku zmienił zaskarżoną decyzję i uznał

za prawidłowe stanowisko zawarte we wniosku (...) Sp. z o.o. w sprawie ustalenia wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe oraz obciążył organ rentowy obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny i przedstawiał się następująco:

D. C. do dnia 02.01.2014r. prowadził działalność gospodarczą,

jako przedsiębiorca pod nazwą (...) D. C., wpisaną do Centralnej Ewidencji

o Działalności Gospodarczej, prowadzonej przez Ministra Gospodarki.

W dniu 02.01.2014r. nastąpiło przekształcenie działalności gospodarczej, o której mowa powyżej, w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R., w trybie art. 584¹ k.s.h.

W wyniku tego przekształcenia, pracownicy zatrudnieni w (...) D. C. zostali przejęci przez Spółkę z o.o. w trybie art. 23¹ §1 k.p. Zmiana prawna przedsiębiorstwa nie spowodowała zmiany poziomu zatrudnienia, ani zmiany rodzaju prowadzonej działalności.

W dniu 06.05.2014r. odwołująca Spółka złożyła w organie rentowym wniosek

o wydanie pisemnej interpretacji w trybie art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w zakresie zagadnienia, czy spółka z o.o. powstała w wyniku przekształcenia zachowuje prawo do składki procentowej na ubezpieczenie wypadkowe ustalonej dla osoby fizycznej do 31 marca 2014r. na następny okres, tj. od 01.04.2014r. do 31.03.2015r.,

w oparciu o informacje ZUS IWA złożone przez poprzednika prawnego - przedsiębiorcę przekształconego wskazując, iż według odwołującej, w spółce z o.o. powinna być stosowana stopa procentowa, która obowiązywała osobę fizyczną.

W rozpoznaniu wniosku odwołującej organ rentowy postanowił, jak w zaskarżonej decyzji z dnia 14.05.2014r.

Sąd uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie, podnosząc w motywach rozstrzygnięcia, co następuje:

W świetle przytoczonych okoliczności faktycznych stwierdzić należy, że doszło do przekształcenia przedsiębiorstwa prowadzonego przez osobę fizyczną w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Przekształcenie to skutkowało przejściem zakładu pracy na nowego pracodawcę, w rozumieniu art. 23¹ Kodeksu pracy. Zakres i rodzaj prowadzonej dotychczas działalności (...) D. C. i działalności spółki o ograniczoną odpowiedzialnością (...) są tożsame, a wszyscy pracownicy przeszli do spółki z o.o. (...), jako prowadzący przedsiębiorstwo (...), miał ustaloną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych stopę procentową na ubezpieczenie wypadkowe na okres do 31.03.2014r. oraz następny od 01.04.2014r. do 31.03.2015r.

Zgodnie z treścią artykułu 93a § 1 ustawy z dnia 29.08.1997r. Ordynacja podatkowa, osoba prawna zawiązana (powstała) w wyniku:

1. przekształcenia innej osoby prawnej,
2. przekształcenia spółki niemającej osobowości prawnej

wstępuje we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przekształcanej osoby lub spółki.

W myśl zaś § 2, przepis § 1 stosuje się odpowiednio do:

1. osobowej spółki handlowej zawiązanej (powstałej) w wyniku przekształcenia:
 - a) innej spółki niemającej osobowości prawnej,
 - b) spółki kapitałowej;
2. spółki niemającej osobowości prawnej, do której osoba fizyczna wniosła na pokrycie udziału wkład w postaci swojego przedsiębiorstwa.

Jak wynika natomiast z § 4, jednoosobowa spółka kapitałowa, powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wstępuje w przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa przekształcanego przedsiębiorcy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, z wyjątkiem tych praw, które nie mogą być kontynuowane na podstawie przepisów regulujących opodatkowanie spółek kapitałowych.

Nie ulega wątpliwości w niniejszej sprawie, że powstała z przekształcenia działalności gospodarczej (...) D. C., spółka (...) Sp. z o.o. jest jednoosobową spółką kapitałową, powstałą z przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną. Jest zatem spółką, o której mowa w § 4 art. 93a. Ordynacji podatkowej.

Powyższe niesporne ustalenie prowadzi zatem do wniosku, że Spółka ta wstąpiła we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przekształcanej osoby lub spółki.

Do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio art. 93a-93c Ordynacji podatkowej (art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), a zatem, zdaniem Sądu, prawo wstąpienia dotyczy też należności z tytułu składek.

Za takim przyjęciem przemawia także orzecznictwo sądowe, które Sąd w pełni podziela.

I tak, wyrokiem z dnia 06.03.2014r. (III AUa 905/13, LEX nr 1451682)

Sąd Apelacyjny w Łodzi wskazał, iż osoba prawna, powstała w wyniku połączenia przez przejęcie, przekształcenia, a także spadkobierca płatnika (art. 97 o.p.), zachowują prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej obowiązującej osobę, która prowadziła zakład pracy przed przekształceniem, jeżeli nie ustalono zmiany okoliczności, o których mowa w art. 28, art. 29 i art. 30 ustawy z 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (wyrok Sądu Najwyższego z 18.04.2012r., I UK 358/11, w którym Sąd Najwyższy wprost wskazał, że „prawo do zapłaty składki w obniżonej wysokości jest prawem rodzajowo takim, jak prawo do ulgi podatkowej”; wyrok Sądu Najwyższego z 25.05.2010r., I UK 8/10; wyrok Sądu Najwyższego z 20.03.2009r., II UK 292/08).

Natomiast w wyroku z dnia 20.03.2009r., II UK 292/08, Sąd Najwyższy stwierdził, że połączenie spółek handlowych przez przejęcie spółki zobowiązanej do opłacania składki w innej wysokości, niż spółka przejmująca, spowodowało dla nowego podmiotu możliwość wyliczenia składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości ustalonej dla spółki przejmowanej. Jeżeli wysokość składki jest niższa od należnej od spółki, to powstaje niesprzeczna z zasadami współzycia społecznego i przewidziana przez prawo korzyść wynikająca z połączenia spółek.

Sąd nie podziela stanowiska organu rentowego, iż odwołującą Spółkę, po przekształceniu, należy traktować jak nowego płatnika składek. Kwestia ta również była przedmiotem rozważań orzecznictwa, w tym Sądu Apelacyjnego w Łodzi (powoływany wyrok z dnia 06.03.2014r.), który uznał, że w sytuacji, gdy w związku z przekształceniem organizacyjno-prawnym, po stronie płatnika nie doszło do zmiany osób ubezpieczonych (art. 28 ustawy wypadkowej), nie doszło do przeniesienia (zaliczenia) płatnika do innej grupy działalności (...) ujętej w rejestrze REGON, nie zmieniły się kategorie ryzyk wypadkowych, uzależnione od wskaźników częstości zdarzeń lub zagrożeń wypadkowych, w tym ich skutków (art. 30 tej ustawy), które wymagały lub usprawiedliwiały podwyższenie dotychczasowej stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe z tytułu zwiększonego ryzyka wystąpienia zdarzeń lub zagrożeń wypadkowych (art. 33 tej ustawy), przekształcona spółka w kolejnych latach składkowych należy do grupy płatników, którym ZUS ustalił kategorię ryzyka i którzy otrzymali zawiadomienie Zakładu o wysokości stopy procentowej składki ze współczynnikiem korygującym.

W ocenie Sądu, nie ulega wątpliwości, iż w niniejszej sprawie odwołująca Spółka spełnia warunki, by była traktowana jako płatnik składek, któremu organ rentowy ustalił kategorię ryzyka i który otrzymał zawiadomienie Zakładu o wysokości stopy procentowej składki ze współczynnikiem korygującym, gdyż nie uległy zmianie okoliczności - czynniki ryzyka, wskazane w art. 28 oraz 33 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Rozpoznając sprawę, Sąd miał nadto na uwadze treść art. 584 § 1 k.s.h., iż spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego oraz § 2, iż spółka przekształcona pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane przedsiębiorcy przed jego przekształceniem, chyba,

że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji albo ulgi stanowi inaczej, gdy niewątpliwie brak jest szczególnej regulacji prawnej w zakresie ustalania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, które wyłączałyby zachowanie przysługującego poprzednikowi prawnemu prawa do ustalonej wysokości stopy procentowej składki.

Apelację od tego wyroku wywiódł organ rentowy, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 93a § 4 ustawy Ordynacja podatkowa z dnia 29.08.1997r. w zw. z art. 31 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez przyjęcie sukcesji w zakresie opłacania składki na ubezpieczenie wypadkowe przez wnioskodawcę, w sytuacji, gdy składka ustalana jest indywidualnie i zróżnicowana w zależności od czynników ocenionych odrębnie dla każdego płatnika, co z istoty nie może podlegać sukcesji;

- art. 24 ust. 2 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym, należnościami z tytułu składek są: składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata;
- art. 27 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zgodnie z którym stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy;
- art. 28, art. 29, art. 30, art. 33 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz § 2, § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002r. w sprawie zróżnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków, określających zasady ustalania stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe, poprzez ich nieuwzględnienie.

Wskazując na przytoczone zarzuty, skarżący domagał się zmiany wyroku i oddalenia odwołania oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Stosownie do treści art. 10 ust. 1 i ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu administracji publicznej lub państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie.

Udzielenie interpretacji następuje w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie. Interpretacja zawiera wskazanie prawidłowego stanowiska w sprawie wraz z uzasadnieniem prawnym oraz pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia.

Zadaniem Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie była ocena prawidłowości takiej decyzji interpretacyjnej, wydanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w przedmiocie ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe stanowisko odwołującej spółki w zakresie zachowania uprawnienia do uiszczenia składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości obowiązującej jej poprzednika prawnego.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela zapatrywania prawne przedstawione w uzasadnieniu tegoż wyroku oraz powoływanych w nim wyroków sądów powszechnych i Sądu Najwyższego w przedmiocie zasad opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe,

w przypadku przekształcenia przedsiębiorcy i kontynuowania tego samego rodzaju działalności.

W tej sytuacji, powtarzanie tej argumentacji w tym miejscu jest całkowicie zbędne.

Stojąc zatem na stanowisku, że powstała z przekształcenia działalności gospodarczej (...) D. C., spółka (...) Sp. z o.o. jest spółką, o której mowa

w § 4 art. 93a. Ordynacji podatkowej, która wstąpiła we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przekształcanej osoby lub spółki i która wobec uregulowań art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zachowała uprawnienie

do uiszczania składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości obowiązującej

jej poprzednika prawnego, jako, że brak podstaw do przyjęcia, że doszło do zmiany osób ubezpieczonych, że doszło do przeniesienia (zaliczenia) płatnika do innej grupy działalności (...) ujętej w rejestrze REGON, że zmieniły się kategorie ryzyk wypadkowych uzależnione

od wskaźników częstości zdarzeń lub zagrożeń wypadkowych, w tym ich skutków (art. 30

tej ustawy), które wymagały lub usprawiedliwiały podwyższenie dotychczasowej stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe z tytułu zwiększonego ryzyka wystąpienia zdarzeń lub zagrożeń wypadkowych (art. 33 tej ustawy).

Z przytoczonych względów, na mocy art. 385 k.p.c. orzeczono o oddaleniu apelacji.

/-/SSA M.Żurecki /-/SSA J.Pietrzak /-/SSA A.Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR